

Oponentský posudek na diplomovou práci

Bc. Zuzany Bergrové

Název práce: **Analýza zadluženosti českých domácností**

Vedoucí práce: doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.

Předložená diplomová práce si klade za cíl popsat jednotlivé finanční nástroje, které vedou nejčastěji k zadlužení českých domácností, a na základě empirických dat poskytnutých ČNB a ČSÚ ověřit zjištěnou skutečnost na vlastním vzorku dat. Pro dosažení tohoto cíle diplomantka strukturovala práci do pěti kapitol, ve kterých jsou postupně vymezeny základní ekonomické pojmy dotýkající se domácností, zadluženosti a finančního trhu. Dále jsou zde vymezeny úvěrové produkty institucí finančního trhu a je analyzován vývoj výše celkových částek získaných z jednotlivých úvěrových produktů v letech 2001 až 2010. Získaná data jsou posléze komparována s hodnotami získanými od makléřské společnosti.

Provedená analýza nastiňuje vývoj a strukturu poskytovaných úvěrů domácnostem. Omezuje se však na hodnocení absolutních veličin. Vlastní analýzu by bylo vhodné doplnit statistickou analýzou trendu v poskytování úvěrových produktů. Studentka sice následně zkoumá celkovou strukturu poskytovaných úvěrových produktů, avšak z hlediska získání uceleného přehledu o dané problematice statistická analýza vývojových tendencí v práci chybí.

Další analýza, která hodnotí data získaná od makléřské společnosti, není striktně časově ukotvena. Z textu není patrné, za jaké časové období byla data hodnocena. Tím se snižuje možnost uplatnění komparace s daty ČNB (navíc v práci provedená komparace není provedena v takové šíři záběru, jak by bylo v případě diplomové práce žádoucí). V případě analýzy dat od makléřské společnosti dále není jasné, jakým způsobem se v šetření projeví „sledované parametry“ uvedené v tabulce 37 na s. 84. Uvedené parametry pouze byly zhodnoceny formou procentního zastoupení jednotlivých parametrů ve vzorku. Očekávaná provázanost zvolených parametrů a využívání jednotlivých druhů úvěrových produktů zde není řešena (např. studentka mohla zjistit, jaké úvěrové produkty jsou typické pro domácnosti, ve kterých žijí mladí lidé apod.).

Celkově lze konstatovat, že analýza se opírá zejména o absolutní hodnoty poskytovaných úvěrových produktů. Zařazení relativních ukazatelů by práci přispělo na vypovídací schopnosti zjištěných závěrů. Otázkou např. zůstává, jaké je tempo růstu příjmů domácností, jak se zadluženost vyvíjí v závislosti na ekonomickém a sociálním postavení jednotlivých domácností v ČR, nebo na prostorových vlivech (vlivy ekonomické výkonnosti regionů) apod.

V závěru práce není příliš patrné, o jaké údaje a zdroje informací se opírají konstatování o „bezhlavém financování potřeb nevhodnými finančními instrumenty“, případně, jak se liší „zkoumaný vzorek domácností“ od „průměrné české domácnosti“.

Z formálního hlediska by bylo vhodné věnovat více pozornosti názvům kapitol, aby přesně vystihly obsah dané kapitoly. Příkladem může být název páté kapitoly, ze kterého není jasné, co je v kapitole porovnáváno s empirickými daty.

Přes uvedené poznámky a zároveň s odkázáním na obtížnost zhodnocení zkoumané oblasti **doporučuji** práci k obhajobě a hodnotím ji stupněm **velmi dobře minus**.

Otázky k obhajobě:

1. Jaké faktory ovlivňují stav zadluženosti domácností a které z nich mají hlavní podíl na jejich současné zadluženosti?
2. O jaké studie se opírá závěrečné konstatování o efektivnosti sestavení finančního portfolia v případě využití finančního poradce nebo v případě finančního vzdělání domácnosti? Jak je daná efektivnost zkoumána?

V Pardubicích 26. 8. 2011

Ing. Martin Sobotka, Ph.D.

Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, Ústav ekonomie